

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/161/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318205490
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Lisá
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8318205490.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Lisou v spore žalobkyne v 1. rade Z. Š., nar. XX. X. XXXX a žalobkyne v 2. rade Y. C., nar. X. X. XXXX, obe žalobkyne trvale bytom D. XXX, zat. JUDr. Ing. Adrián Cupák, advokát, Dr. Goldbergera 249/1, Svidník, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný vydať žalobkyniam v 1. a 2. rade bezdôvodné obohatenie vo výške 473 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 473 eur od 13.12.2018 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd určuje, že zmluvné podmienky v zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXX-XXXXX zo dňa 12.11.2013, uvedené v článku 12 sankcie v bodoch:

„12.1. V prípade omeškania Dlžníka s úhradou splátky úveru o viac ako 15 dní po termíne splatnosti je Veriteľ oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty vo výške 5% z nominálnej výšky úveru.

12.4. V prípade omeškania Dlžníka so splnením záväzkov Dlžníka podľa článku 12.3.

písm. b) tejto Zmluvy o viac ako 15 dní po termíne splatnosti je Dlžník povinný uhradiť Veriteľovi nad rámec zmluvnej pokuty podľa čl. 12 ods. 12.1. tejto Zmluvy zmluvnú pokutu vo výške 50% z nominálnej výšky úveru“

sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

Žalovaný je povinný uhradiť žalobkyniam v 1. a 2. rade trovy konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyne podali dňa 15. 11. 2018 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadali od žalovaného vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 473 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému. Ďalej žiadali určiť, že zmluvné podmienky, uvedené vo výroku tohto rozsudku, sú neprijateľnými. Uplatnili si náhradu trov konania.

Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobkyne dňa 12. 11. 2013 uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere č. XXXXXX-XXXXX a jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 4992 eur. Žalobkyne sa úver zaviazali splatiť v 48 mesačných splátkach po 104 eur. Žalobkyne však skutočne čerpali úver 2200 eur a zmluvná odmena bola 2792 eur, ktorú si žalovaný započítal okamžite ku dňu poskytnutia úveru a ktorá predstavovala 55,9%.

Žalovaný po zistení, že žalobkyňa v 1. rade je držiteľom živnostenského listu, pripravil zmluvu na IČO. Úver však žalobkyňa v 1. rade nepoužila na podnikanie, ale použila ho žalobkyňa v 2. rade pre osobnú spotrebu na zakúpenie mobilov pre seba a jej manžela a aj preto bol tento úver poukázaný na účet žalobkyne v 2. rade. Žalobkyňa v 1. rade v žalobe žiadala, aby jej súd poskytol ochranu, ktorá jej prináleží podľa noriem spotrebiteľského práva. Nie je dôležité, či žalobkyňa v 1. rade je držiteľom živnostenského listu, ale na aký účel sa úver poskytol. Žalobkyňa v 1. rade chcela úver pre svoju dcéru - žalobkyňu v 2. rade, ktorá bola v zmluve ako spoludlžník a ktorá potrebovala úver na svoju osobnú potrebu. To, že žalovaný má prax, že ako náhle ide o živnostníka, pripraví zmluvu pre dlžníka s obchodným menom, predstavuje nekalú obchodnú prax. Spotrebiteľia, ktorí sú držiteľmi živnostenského oprávnenia, sú diskriminovaní, pretože kvôli ich živnostenskému listu ich žalovaný zbavuje spotrebiteľskej právnej ochrany. Žalobkyne poukázali na rozhodnutie ÚS ČR zo dňa 10. 1. 2012 sp. zn. I.ÚS 1930/2011 zo dňa 10. 1. 2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. 5. 2011 sp. zn. 6Co/84/2011 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 17. 7. 2018 sp. zn. 10Co/100/2017.

Ďalej žalobkyne poukázali na to, že zmluva bola uzavretá v rozpore s dobrými mravmi a obsahuje neprijateľnú odplatu za úver. Zmluva neobsahovala náležitosti v zmysle ustanovenia §9 ods. 2 písm. i), j), k) a y) Zák. č. 129/2010 Z.z. a preto podľa ustanovenia §11 ods. 1 písm. b), je úver bezúročný a bez poplatkov. Ďalej poukázali na ustanovenie §9 ods. 7 citovaného zákona. Žiadali vydať bezdôvodné obohatenia vo výške 473 eur, kde o tomto bezdôvodnom obohatení sa dozvedeli od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dňa 16. 11. 2016. Súčasne si uplatnili aj úrok z omeškania z tejto sumy odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému.

Taktiež poukázali na to, že zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, uvedené v čl. 12 Sankcie a s poukazom na ustanovenie §52 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením §298 C.s.p. žiadali určiť ich neprijateľnosť.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, najmä so žiadosťou o poskytnutie úveru, zmluvou o revolvingovom úvere, splátkovým kalendárom, výpisom z účtu žalobkyne v 2. rade, výkazom o majetku a záväzkoch žalobkyne v 1. rade, výpisom z registra poskytovateľov úverov, spisom tunajšieho súdu pod sp. zn. 15Er/299/2016 + uznesením tunajšieho súdu pod č.k. 15Er/299/2016-50, s listom žalovaného, s prehlásením Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, s výpisom z obchodného registra žalovaného, žalobou a písomnými vyjadreniami strán sporu, vypočul žalobkyňu v 2. rade a právneho zástupcu žalobkyň a zistil tento skutkový stav veci.

4. Žalovaný predložil súdu žiadosť o úver. Žalobkyne v 1. a 2. rade dňa 7. 11. 2013 na vopred pripravenom tlačive žalovaného s označením finančného agenta žalovaného, požiadali žalovaného o poskytnutie úveru, ktorý bol označený PROFÍ úver, bonita. Žalobkyňa v 1. rade a žalobkyňa v 2. rade boli označené v tejto žiadosti ako žiadatelia menom, priezviskom, rodným číslom a bydliskom (bod I. a III. Žiadosti). V ďalšej časti žalobkyňa v 1. rade je označená identifikačným údajom ako podnikateľ, t.j. IČO a predmet podnikania viazaný finančný agent (bod V. žiadosti). Údaje o požadovanom úvere sú: čiastka k výplate 2200 eur, splatnosť úveru 48mesiacov, výška mesačnej splátky 104 eur, nominálna hodnota úveru je 4992 eur. Účel čerpania úveru bol označený: kúpa auta.

5. Dňa 12. 11. 2013 bola medzi žalobkyňou v 1. rade ako dlžníčkou, žalobkyňou v 2. rade ako spoludlžníčkou a žalovaným ako veriteľom uzatvorená Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXX-XXXXX. Žalobkyňa v 1. rade bola v zmluve označená identifikačnými údajmi ako podnikateľský subjekt fyzická osoba Z. Š. R., D. XXX, IČO: 34293663 a žalobkyňa v 2. rade identifikačnými údajmi ako fyzická osoba občan, t.j. menom, priezviskom, rodným číslom a bydliskom.

Predmetom zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov zo strany veriteľa dlžníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti v dohodnutej výške 4992 eur, ktorý sa dlžník zaviazal splatiť 48mesačnými splátkami po 104 eur, splatnými podľa splátkového kalendára.

Podľa čl. 4.1. Zmluvy, za poskytnutie úveru sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi zmluvnú odmenu, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru a to vo výške 2792 eur, ktorá je splatná ku dňu poskytnutia úveru.

Podľa čl. 5.1. Zmluvy, záväzky dlžníka vyplývajúce z tejto zmluvy budú zabezpečené dohodou o zrážkach zo mzdy, uzatvorenou s dlžníkom a spoludlžníkom.

Podľa čl. 12.1. Zmluvy, v prípade omeškania Dlžníka s úhradou splátky úveru o viac ako 15 dní po termíne splatnosti je Veriteľ oprávnený požadovať úhradu zmluvnej pokuty vo výške 5% z nominálnej výšky úveru.

Podľa čl. 12.3. Zmluvy, v prípade, že dlžník neuhradí splátku podľa aktuálneho splátkového kalendára riadne a včas a/alebo v prípade, že dlžník je v omeškaní s úhradou mesačnej splátky dlhšie ako 30dní a/alebo v prípade, že dlžník je v omeškaní s úhradou iného peňažného záväzku podľa tejto Zmluvy a (alebo v prípade, že poruší niektoré ustanovenia tejto zmluvy, najmä ustanovenia ods. 17.1 a/alebo v prípade, že ktorékoľvek z prehlásení dlžníka uvedené v tejto zmluve či v žiadosti o poskytnutie úveru je alebo sa stane nepravdivé, veriteľ je oprávnený odstúpiť od zmluvy a stávajú sa okamžite splatnými všetky záväzky dlžníka podľa tejto zmluvy a je veriteľ oprávnený jednostranne okamžite vypovedať túto zmluvu na základe písomného oznámenia doručeného dlžníkovi. Okamžitou výpoveďou sa zmluvný vzťah končí ku dňu doručenia písomného oznámenia dlžníkovi.

Podľa čl. 12.4. Zmluvy, v prípade omeškania Dlžníka so splnením záväzkov Dlžníka podľa článku 12.3. písm. b) tejto Zmluvy o viac ako 15 dní po termíne splatnosti, je Dlžník povinný uhradiť Veriteľovi nad rámec zmluvnej pokuty podľa čl. 12 ods. 12.1. tejto Zmluvy zmluvnú pokutu vo výške 50% z nominálnej výšky úveru.

Podľa čl. 17.1. Zmluvy, Ktorákoľvek z nižšie uvedených udalostí bude považovaná za prípad neplnenia:

- a) v deň splatnosti podľa tejto zmluvy nebude uhradená splatná splátka úveru;
- b) dlžník prestane prevádzkovať svoju činnosť alebo sa dostane podľa stanoviska auditora do platobnej neschopnosti, voči dlžníkovi bude podaný návrh na vyhlásenie konkurzu alebo vyrovnanie;
- c) dlžník poruší akýkoľvek svoj záväzok alebo povinnosť z tejto zmluvy či ktorejkoľvek zo zmlúv uvedených v ods. 6.1.,
- d) zabezpečenie zriadené podľa čl. 5. Sa stane neúčinným alebo bude akýmkoľvek iným spôsobom spochybnené,
- e) oprávnenie bude v porovnaní so stavom ku dňu podpisu tejto zmluvy obmedzené;
- f) zo strany orgánov štátnej správy, súdnych orgánov alebo verejnej samosprávy boli prijaté opatrenia, ktoré podstatným spôsobom znižujú schopnosti a možnosti dlžníka splniť svoje záväzky podľa tejto zmluvy alebo bude uskutočnený akýkoľvek úkon smerujúci k zrušeniu alebo likvidácii dlžníka alebo jeho premene na inú právnu formu.

6. Žalovaným predložený splátkový kalendár obsahuje poradové číslo splátky, t.j. 1. - 48. splátka, dátum splatnosti jednotlivých splátok (splatnosť prvej splátky bola 19. 12. 2013 a poslednej 19. 11. 2017) a celkovú výšku splátky, t.j. každá splátka 104 eur.

7. Žalobkyne predložili súdu výpis z účtu, na ktorý boli žalovaným poukázané finančné prostriedky z úverovej zmluvy, z ktorého vyplýva, že majiteľom tohto účtu je žalobkyňa v 2. rade, označená menom, priezviskom a bydliskom.

Ďalej žalobkyňa v 1. rade predložila súdu Výkaz o majetku a záväzkoch k 31. 12. 2013, vystavený za obdobie od 05/2013 do 12/2013, z obsahu ktorého vyplýva, že žalobkyňa v 1. rade ako podnikateľský subjekt nevlastní nehmotný, hmotný a ani finančný majetok. Vykázala iba pohľadávky vo výške 2233 eur a peniaze a ceny 37 eur. Nevykázala žiadne záväzky a ani úvery, teda ani úver, ktorý sa prejednáva v tomto konaní.

8. Z výpisu z registra poskytovania úverov, úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov vyplýva, že žalobkyňa v 1. rade bola v tomto registri zapísaná ako viazaný finančný agent pre spoločnosť Provident Financial, s.r.o. v období od 31. 8. 2012 do 30. 3. 2016.

9. Zo spisu tunajšieho súdu pod sp. zn. 15Er/299/2016, ktorý je exekučným spisom na vykonanie rozhodnutia zmenkového platobného rozkazu vydaného Okresným súdom Bratislava V. vo veci č. k. XZm/XXX/XXXX-XX zo dňa 09.10.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 10.11.2014, súd zistil, že v tejto veci boli podané námietky proti exekúcii vedenej súdnym exekútorom JUDr. N. R..

Z uznesenia tunajšieho súdu pod sp. zn. 15Er/299/2016-50 zo dňa 18. 8. 2017 vyplýva, že súd nevyhovel námietkam povinných v 1. a 2. rade (žalobkyne v tomto konaní) proti exekúcii vedenej súdnym exekútorom vo veci oprávneného PROFI Credit Slovakia s.r.o. o vymoženie 5124,60 eur s prísl. na základe exekučného titulu - zmenkového platobného rozkazu, vydaného Okresným súdom Bratislava V č.k. 3Zn 415/2014-11 z 9. 10. 2014. Voči tomuto uzneseniu podalo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov 5, Prešov sťažnosť, o ktorej nebolo zatiaľ rozhodnuté.

10. Z listu žalovaného zo dňa 25. 5. 2016 - Stanovisko k žiadosti, adresovaného žalobkyňi v 1. rade vyplýva, že k zmluve o úvere č. XXXXXX-XXXXX žalobkyne uhradili sumu 2673 eur. Dlž žalobkyň ku dňu 31. 5. 2016 bol vyčíslený na sumu 6138,63 eur.

11. Z Prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 25. 10. 2018 vyplýva, že dňa 16. 11. 2016 informovali žalobkyne, že po oboznámení sa s listinnými dôkazmi v súvislosti s exekučným konaním, je možné podať návrh na zastavenie exekúcie z dôvodu, že ide o zmluvu bezúročnú a bez poplatkov a taktiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Vzhľadom k tomu, že úver bol použitý na osobnú spotrebu, nie na podnikanie, žalobkyne boli informované, že vyznačenie účelu v zmluve na výkon podnikateľskej činnosti, je nekalou praktikou, ktorú používajú nebankové spoločnosti v prípade, že spotrebiteľ preukáže svoj príjem daňovým priznaním.

Ďalej žalobkyne boli informované, že ak im veriteľ poskytol úver 2200 eur a uhradili už 2673 eur, došlo na strane veriteľa k bezdôvodnému obohateniu o sumu 473 eur a že majú právo sa súdnou cestou domáhať vydania tejto sumy. Združenie im odporučilo obrátiť sa ohľadom právnych služieb na advokáta.

12. Žalovaný dňa 28. 12. 2018 doručil súdu vyjadrenie k žalobe, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť a uplatniť si náhradu trov konania.

Namietol miestu príslušnosť tunajšieho súdu na konanie vo veci samej. Medzi sporovými stranami nebola uzatvorená žiadna spotrebiteľská zmluva, ako to tvrdia žalobcovia. Tvrdeniam uvádzaným v žalobe o údajnej spotrebiteľskej povahe zmluvného vzťahu odporujú konkrétne skutočnosti spojené s podaním žiadosti o úver, uzavretím samotnej zmluvy a tiež následným správaním zmluvných strán, ako aj skutočnosť (ktorú žalobcovia zamĺčali), že o nároku veriteľa (tu žalovaný) bolo právoplatne rozhodnuté a na základe právoplatného rozhodnutia súdu je vedené exekučné konanie. Okrem toho sa opomenulo, že žalobca v 1. rade nielen že konal ako podnikateľ pod obchodným menom, ale vzhľadom na svoje profesné skúsenosti ako viazaný finančný agent v oblasti poskytovania úverov mal odborné vedomosti a profesijné skúsenosti, v zmysle ktorých bol schopný rozpoznať akú zmluvu uzatvára a s akým právnym dosahom. Taktiež sa v žalobe opomína, že tvrdenia uvádzané v žalobe neboli zo strany žalovaných uplatnené v pôvodnom konaní, v ktorom bolo rozhodované o nároku veriteľa voči nim. Od podania žiadosti o úver, ako aj pri uzavretí zmluvy a tiež aj po jej uzavretí žalobca v 1. rade nikdy netvrdil, že úver žiadal alebo čerpal na iný účel ako uviedol pri uzatváraní zmluvy. Preto žiadal spor postúpiť Okresnému súdu Bratislava I. ako súdu vecne a miestne príslušnému na konanie vo veci samej.

Žalovaná v 1. rade sa identifikovala ako fyzická osoba - podnikateľ v žiadosti o poskytnutie PROFI úveru, kde žiadala o úver na kúpu auta a kde a ako druh podnikateľskej činnosti uviedla: viazaný finančný agent. Rovnako ako podnikateľ sa identifikovala aj v zmluve o revolvingovom úvere. Ďalej v článku 1., ods. 1.1 sa uvádza, že peňažné prostriedky sa poskytujú na podnikateľský účel. Aj z ďalších ustanovení zmluvy je zrejmé, že zakladá obchodnoprávny vzťah medzi jej účastníkmi (napríklad článku 14 a 17). Táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi konania nikdy sporná. Žalobkyňa v 1. rade začala tvrdiť iné až dodatočne v tomto konaní. Takýto postup žalobkyne je špekulatívny a účelový, pretože sa na základe uvedeného snaží konaním získať neoprávnenú výhodu. Z výpisu z Registra finančných agentov a finančných sprostredkovateľov, ktorý vedie NBS vyplýva, že žalobkyňa v 1. rade bola ako viazaný finančný agent pre podregister úverov, úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov registrovaná v období od 31. 8. 2012 do 30. 3. 2016. Ku dňu uzavretia zmluvy teda bola registrovaná viac ako 1 rok, pričom táto doba je dôležitá aj vzhľadom na plnenie zákonných povinností viazaného finančného agenta. Viazaný finančný agent už v roku 2012 musel spĺňať požiadavky na stupeň odbornej spôsobilosti (t.j. základné znalosti z oblasti finančného trhu). Činnosť finančného agenta je podnikaním. Žalobkyňa v 1. rade získala a mala objektívne také profesionálne vedomosti, že o povahe uzavretých zmlúv ako podnikateľských vzťahoch vedela nielen z vlastných skúseností ako podnikateľ (vykonávajúci činnosť

na živnosť), nielen z obsahu zmlúv, žiadosti o úver atď., ale tiež na základe svojej činnosti ako finančný agent.

Ďalej žalobca poukázal na právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V pod č.k. 3Zm/415/2014 zo dňa 9. 10. 2014, ktorým sa dlžníkovi a spoludlžníkovi (tu žalobcovia) uložila povinnosť zaplatiť veriteľovi (tu ako žalovaný) spoločne a nerozdielne zmenkovú sumu 7214,60 Eur s úrokom zo zmenkovej sumy, zmenkovú odmenu a náhradu trov konania. Proti tomuto rozhodnutiu nebol podaný žiadny opravný prostriedok. Žalobkyne nespĺnili svoju povinnosť, uloženú právoplatným rozhodnutím súdu a na základe tohto rozhodnutia sa vedie na tunajšom súde exekučné konanie pod sp. zn. 15Er/299/2016, kde súd námietky povinných (tu žalobkyne) zamietol v celom rozsahu.

V súvislosti s tvrdením žalobkyne v 2. rade o použití prostriedkov na nákup mobilov pre žalobkyňu v 2. rade a jej manžela, ide nepreukázané tvrdenie a tiež toto tvrdenie je právne irelevantné, pretože spôsob použitia prostriedkov v rozpore so zmluvou nemení povahu zmluvného vzťahu. Peňažné prostriedky boli poskytnuté na účet žalobkyne v 2. rade, ktorý bol určený žalobkyňami ako žiadateľmi o úver v časti IV. žiadosti o úver, kde uviedli konkrétne bankové spojenie. Preto aj toto tvrdenie žalobkyň je právne irelevantné.

Žalovaný má za nesporné, že k vzniku zmluvného vzťahu medzi žalovaným a žalobkyňami došlo v nadväznosti na podanú žiadosť o úver. V nej žalobkyňa v 1.rade vymedzila svoje postavenie ako podnikateľ. Na základe podanej žiadosti a jej posúdenia došlo k príprave návrhu zmluvy o revolvingovom úvere, ktorú žalobkyňa v 1. rade akceptovala a uzavrela dňa 12. 12. 2013 a v rámci ktorej žalobkyňa v 2.rade ako spoludlžník pristúpila k záväzkom žalobkyne v 1. rade. Obsah zmluvného vzťahu bol stranám známy a zodpovedal ich vôli, o čom svedčí nielen samotné uzavretie zmluvy, ale aj konkrétne faktické úkony spočívajúce v tom, že takmer 4roky žalobcovia nespochybnili obsah zmluvy. Je paradoxné, že žalobcovia údajne (podľa údajov uvádzaných v liste subjektu HOOS) sa mali dňa 16. 11. 2016 informovať a dozvedieť, že uzavreli spotrebiteľskú zmluvu, malo im byť poradené aby sa domáhali podaním žaloby zaplata sumy 473 eur a aj napriek tomu ešte ďalšie 2 roky žiadnu žalobu nepodali, ani nekomunikovali so žalobcom, nenamietali právoplatne uloženú povinnosť a nepodnikli žiadne kroky voči právoplatnému súdnemu rozhodnutiu. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-464/01, vo veci N. K. proti H. P. Z., rozsudok nemeckého Spolkového súdneho dvora z 22. 12. 2004, sp. zn. VIII ZR 91/04, na základe ktorých sa žalobkyňa v 1. rade nemôže dovolávať údajného spotrebiteľského postavenia. Charakter a povaha zmluvného vzťahu sa určuje na základe prejavenej vôle oboch zmluvných strán pred a pri uzavretí zmluvy. V tomto smere sú rozhodujúce obsahy žiadosti o úver a zmluvy o úvere. Ak by mala povaha zmluvy závisieť od následného spôsobu použitia peňažných prostriedkov, potom sa uzavretá zmluva (na ktorej základe boli peňažné prostriedky poskytnuté) v zmysle zákona sa nemení automaticky (z podnikateľskej na spotrebiteľskú alebo naopak). V dôsledku toho by v čase uzavretia zmluvy (t.j. v deň jej podpisu) nikdy nebolo isté, aká je povaha zmluvného vzťahu, ak by závisela od toho, ako vlastne dlžník použije peňažné prostriedky. Dôsledky argumentácie žalobcu by dokonca viedli k tomu, že charakter zmluvy by závisel od skutočného použitia peňažných prostriedkov aj v takom prípade, kedy by napríklad dlžník ich použil v rozpore s tým, čo tvrdil pred a pri uzavretí zmluvy (napríklad by žiadal o peňažné prostriedky na rozvoje podnikania, financovanie vybavenia domácnosti a pod. v skutočnosti by ich použil na úplne niečo iné). Takýto prístup však odporuje pravidlu, podľa ktorého sa obsah a povaha zmluvy posudzujú k okamihu jej uzavretia.

Žalovaný popiera tvrdenia žalobcov o spotrebiteľskej povahe zmluvného vzťahu, namieta nedôvodnosť tvrdení žalobcov poukazujúcich na zákon č. 129/2010 Z.z. a tiež tvrdenie o neprijateľných zmluvných podmienkach, ktoré sú pojmovovo vylúčené pre oblasť spotrebiteľských vzťahov. Žalovaný poukázal tiež na to, že právoplatne uložená povinnosť vyplývajúca z vyššie označeného rozhodnutia nemôže byť menená alebo zrušená iným rozhodnutím. Právoplatné rozhodnutie je možné zmeniť alebo zrušiť len spôsobom, ktorý upravuje právny poriadok (formou riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov). Podaná žaloba je procesne neprípustnou. Je tiež nesporné, že žalobcovia neuhradili v prospech žalovaného sumu 473 eur ktorá by prevyšovala im právoplatne uloženú povinnosť.

13. Žalobkyne doručili súdu dňa 24. 3. 2019 podanie, v ktorom uviedli, že peniaze z úveru boli poskytnuté žalobkyňi v 2. rade a boli vyplatené na jej účet. Čo sa týka tvrdenia žalovaného, že žalobkyne vykonávali činnosť ako finanční agenti pre spoločnosť Provident, tak táto spoločnosť mala iné podmienky pre získanie úveru ako žalovaný. Napr. Žiadosť o úver a následné vyplatenie úveru bolo realizované v

domácnosti klienta a peniaze mu boli vyplatené v hotovosti, neoverovali si zamestnanie ani účel poskytnutia úveru. Taktiež spoločnosť Provident vyplácala zákazníkovi celú sumu úveru v hotovosti tak, ako mu bola schválená a nie ako žalovaný, ktorý si zmluvnú odmenu automaticky zobral, resp. o túto čiastku ponížil úveru. Čo sa týka tvrdenia žalovaného, že žalobkyne mali dostatok vedomostí ohľadom poskytovania úveru, tu žalobkyne tvrdia, že za 4roky práce pre spoločnosť Provident absolvovali jedno 8hodinové školenie v Košiciach. Finančné prostriedky neboli použité na kúpu auta, o čom svedčí žalobkyňou v 1. rade predložený výkaz o majetku a záväzkoch.

Žiadosť o úver, ktorú predložil žalovaný, si zobral žalovaný a žalobkyniam neposkytol jej kópiu. V čase podpisu žiadosti bola kolónka účel čerpania úveru prázdna s tým, že už pri bežnom pohľade je zrejmé, že v kolónke účel čerpania úveru je použitý iný druh písma a iná intenzita farby pera.

Žalobkyne zdôraznili svoj status spotrebiteľa, čomu nasvedčuje aj to, že v žiadosti o úver sú označené menom, priezviskom adresou bydliska, rodným číslom, ktoré údaje jednoznačne ich identifikujú ako občana, t.j. fyzickú osobu, ktorá pri podpise zmluvy nekonala ako subjekt konajúci v rámci podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zo strany žalovaného sa jedná o nekalú obchodnú praktiku, ktorý v prípade zistenia, že žiadateľ o úver disponuje živnostenským oprávnením, udáva do zmluvy aj IČO, aby sa neuplatňovali ustanovenia všeobecne záväzných predpisov, ktoré chránia spotrebiteľa. Uvedené už bolo nespočetne veľakrát judikované súdmi, napriek tomu žalovaný opakovane poukazuje na túto svoju nekalú obchodnú praktiku ako na prostriedok procesnej obrany.

Čo sa týka námietky žalovaného, že táto vec už bola právoplatne rozhodnutá, žalobkyne poukázali na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/287/2017 zo dňa 30. 5. 2018 a na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30. 1. 2016 sp. zn. 20Co/281/2016.

14. Z obsahu výpovede žalobkyne v 2. rade na pojednávaní vyplýva, že so žalobkyňou v 1. rade, ktorá je jej matkou, čerpali od žalovaného prvý úver ešte v r. 2011, kde žalobkyňa v 1. rade bola spoludlžníčkou a žalobkyňa v 2. rade dlžníčkou. V r. 2013 pred Vianocami potrebovali finančné prostriedky na kúpu telefónov a darčiekov pre príslušníkov rodiny. Preto žalobkyňa v 2. Rade opätovne zašla do kancelárie žalovaného, kde jej ich pracovníčka povedala, že v tomto prípade nech uzatvorí zmluvu tak, že žiadateľka bude matka a žalobkyňa v 2. rade bude spoludlžníčka. Žalobkyňa v 2. rade s tým súhlasila a takto uzatvorili zmluvu. V tom čase žalobkyňa v 2. rade pracovala ako čašníčka a vykonávala aj činnosť pre Provident Financiel ako obchodný zástupca. V tomto prípade ani jedna zo žalobkyň nečerpala úver na podnikateľské účely. Pracovník žalovaného chodil pre splátky za žalobkyňou v 2. rade, nie ja jej matkou. Finančné prostriedky boli poskytnuté na účet žalobkyne v 2. rade. Kolónku účelu úveru kúpu auta ani nevyplňali, žalobkyňa v 2. rade trvala na tom, že ju vyplnil žalovaný a nikdy sa z čerpaného úveru nekúpilo auto s tým, že za 2000 eur by auto ani nekúpili. Od žalovaného nedostali ani kópiu žiadosti o uzavretie zmluvy, len samotnú zmluvu. Už prvý úver, čerpaný od žalovaného, preplatili, následne požiadali súd o vydanie bezdôvodného obohatenia, kde rozhodoval aj Krajský súd v Prešove a žalobe bolo vyhovené, kde úverovú zmluvu uzatvárali za rovnakých podmienok, v rovnakom postavení tak, ako v tomto prípade. Pokiaľ ide o vydanie zmenkového platobného rozkazu pred Okresným súdom Bratislava V, nerozumela tomu, pretože úver v tom čase splácala. Preto sa obrátila na pracovníka žalovaného, ktorý ju ubezpečoval, že ak úver spláca, nič sa na jej postavení nemení. Preto nepodali námietky voči tomuto zmenkovému platobnému rozkazu. Žalobkyňa v 2. rade úver splácala ešte aj v r. 2015 a januári, februári r. 2016, kedy prestala úver splácať, pretože odišla do zahraničia. Žalobkyňa v 1. rade tento úver tiež nesplácala, pretože jej diagnostikovali závažné ochorenie onkologické ochorenie a od marca 2016 bola bez príjmu.

15. Právny zástupca žalobkyň na pojednávaní trval na podanej žalobe a uplatnil si náhradu trov konania. Má za to, že úver, ktorý bol poskytnutý žalobkyni v 1. a 2. rade, je spotrebiteľský, to znamená, že v žiadnom prípade sa nejedná o úver tak, ako uvádza žalovaný, že bol poskytnutý fyzickej osobe - podnikateľovi. O tom svedčí aj výkaz o majetku a záväzkov žalobkyne v 1. rade, z ktorého vyplýva, že táto nezakúpila žiadne auto na podnikateľské účely. Úver bol pripísaný na účet žalobkyne v 2. rade, o čom svedčí jej výpis z účtu. Žalobkyne majú za to, že keďže sa jedná o spotrebiteľský úver a tento neobsahuje náležitosti v zmysle zák. 129/2010 Z.z., tento úver je bezúročný a bez poplatkov. Čo sa týka zmenkového platobného rozkazu, tento v tejto veci nezakladá prekážku res iudicata, o čom svedčí aj nimi predložená judikatúra súdov.

16. Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť v celom rozsahu.

Podľa §261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa §497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa §1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa §2 písm. a), b) a d) Zák. č. 129/2010 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa §9 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa ustanovenia §9 ods. 7 Zák. č. 129/2010 Z.z., veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

Podľa §11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa §3 ods. 3 Zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §4 ods. 8 Zák. č. 250/2007 Z.z., predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so zžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel

morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Podľa ustanovenia §5 ods. 1 Zák. č. 250/2007 Z.z., výrobca, predávajúci, dovozca alebo dodávateľ nesmú klamať spotrebiteľa, najmä uvádzať nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepresné, nejasné alebo dvojzmyselné údaje alebo zamlčať údaje o vlastnostiach výrobku alebo služby alebo o nákupných podmienkach.

Podľa ustanovenia §7 ods. 1 Zák. č. 250/2007 Z.z., nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

Podľa ustanovenia §7 ods. 2 Zák. č. 250/2007 Z.z., obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak
a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,
b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo

Podľa ustanovenia §8 ods. 3 Zák. č. 250/2007 Z.z., obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa ustanovenia §8 ods. 4 Zák. č. 250/2007 Z.z., za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejмый z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

Podľa ustanovenia §3 Zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Fyzické a právnické osoby, štátne orgány a orgány miestnej samosprávy dbajú na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu a porušovaniu práv z občianskoprávných vzťahov a aby sa prípadné rozpory medzi účastníkmi odstránili predovšetkým ich dohodou.

Podľa §52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa §52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa §53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia §53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa ustanovenia §53a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa §54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa §451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa §456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa §458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Podľa §517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa §3 ods. 1 nariadenia č.87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa ustanovenia §137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa ustanovenia §298 ods. 1 C.s.p., súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa §298 ods. 2 C.s.p. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

17. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že žalobkyňa v 1. rade ako dlžník, žalobkyňa v 2. rade ako spoludlžník a žalovaný ako veriteľ uzatvorili dňa 12. 11. 2013 zmluvu, na základe ktorej dlžníckam bola poskytnutá suma 2200 eur, ktorú sa zaviazali vrátiť 48mesačnými splátkami po 104 eur, teda zaviazali sa vrátiť sumu 4992 eur. Súd mal teda za preukázané, že dlžníkom nebola poskytnutá suma 4992 eur, ako je to uvedené v bode 1.1. Zmluvy, ale len suma 2200 eur. Tieto skutočnosti žalovaný nenamietal, preto ich súd považuje za nesporné.

Taktiež mal súd za preukázané, že žalobkyne v danom úverovom vzťahu žalovanému už uhradili sumu 2673 eur, ktorú žalovaný nenamietal, a teda aj túto skutočnosť súd považuje za nespornú.

Súd tu poukazuje na nekalú obchodnú prax zo strany žalovaného, keď žalovaný v bode 1.1 Zmluvy uvádza, že dlžníkovi poskytuje peňažné prostriedky vo výške 4992 eur, čo bez ďalšieho odôvodnenia vzbudzuje dojem, že dlžník dostane k dispozícii celú túto sumu. V bode 2.1. Zmluvy sa uvádza, že dlžník sa zaväzuje úver splatiť v 48 mesačných splátkach vo výške 104 eur, čo je 4992 eur. V bode 4 Zmluvy je dohodnutá odmena vo výške 2792 eur. Na prvý pohľad sa zdá, že dlžník dostane úver vo výške 4992 eur za zmluvnú odmenu 2792 eur. Skutočnosť je však taká, že suma 4992 eur v sebe obsahuje poskytnutý úver vo výške 2200 eur a zvyšok, t.j. 2792 eur je zmluvná odmena. Takýto postup je uvedený v bode 9.1 Zmluvy pod názvom Započítanie. Tento postup žalovaného pri uzatváraní zmlúv u spotrebiteľa dôvodne môže vzbudiť omyl o skutočnej výške úveru, čo súd považuje za nekalú obchodnú prax.

18. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi stranami sporu konania bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva.

Aj keď v žiadosti o úver a zmluve žalobkyňa v 1. rade bola označená ako fyzická osoba podnikateľ, resp. aj keď v bode 1.1 zmluvy sa uvádza, že úver sa poskytuje dlžníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti, táto okolnosť sama osebe neznamená, že úver nie je spotrebiteľským. Súd mal za preukázané, že žalobkyne čerpali finančné prostriedky pre osobnú spotrebu, čo vyplynulo aj z výsluchu žalobkyne v 2. rade na pojednávaní. Tomu nasvedčuje aj skutočnosť, že žalobkyňa v 1. rade vo svojom účtovníctve nevykázala čerpanie úveru na podnikateľský účel. Rovnako čerpaniu úveru pre osobné účely nasvedčuje to, že finančné prostriedky boli prevedené na účet, ktorého majiteľkou je žalobkyňa v 2. rade, ktorá síce v období čerpania úveru tiež vykonávala činnosť obchodného zástupcu rovnako ako žalobkyňa v 1. rade, avšak v zmluve bola označená ako fyzická osoba občan. Aj vzhľadom na skutočnosť, že v prípade pochybností o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, súd sa s tvrdeniami žalobkyň o účele čerpania úveru stotožnil.

V obdobnej veci Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 30. 1. 2018 sp. zn. 20Co/281/2016 skonštatoval k otázke spotrebiteľského charakteru zmluvy, že z obsahu spisu nad mieru akýchkoľvek pochybností nevyplýva, že by žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V zmluve o revolvingovom úvere je označená aj ako fyzická osoba (menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom) aj ako fyzická osoba - podnikateľ (uvedené identifikačné číslo zahraničného registra). Žalovaný nijako nepreukázal, že to bola skutočne žalobkyňa, kto žiadal o podnikateľský úver, a že žalovaný nezneužil svoju „nadvládu“ a postavenie žalobkyne ako slabšej zmluvnej strany, a že sám nepredložil žalobkyňi na podpis formulárovú zmluvu o revolvingovom úvere na podnikateľské účely z dôvodu možného zastretia skutočného účelu zmluvy, ktorú žalobkyňa podpísala. V prípade pochybností, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie

nespotrebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti je potrebné odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť len označenie dlžníka identifikačným číslom, pričom absentuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis s (údajnou) podnikateľskou činnosťou dlžníka vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. S poukazom na interpretačné ustanovenie § 54 Občianskeho zákonníka je namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, t. j., že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je na dodávateľovi. Vzhľadom na uvedené odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie uzavrel, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je irelevantná právna forma zmluvy. Ak žalovaný popieral spotrebiteľský charakter zmluvy, bol povinný toto svoje tvrdenie aj preukázať. Súvis s podnikateľskou činnosťou je potrebné v každom jednotlivom prípade posúdiť aj s prihliadnutím na individuálne okolnosti prípadu. Žalovaný tvrdí, že žalobkyňa už od začiatku vystupovala ako podnikateľský subjekt. V danej veci si žalobkyňa vzala úver na kúpu auta (čo nemusí byť a priori určené na podnikateľské účely), pričom spolužiadateľom o úver bola aj ďalšia fyzická osoba. Podľa názoru odvolacieho súdu už samotný fakt, že o úver žiadala aj ďalšia fyzická osoba, podľa priezviska rodinný príslušník žalobkyne, mohla u žalovaného vzbudiť pochybnosti o skutočnom účele úveru.

Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že žalovaný opakovane používa nekalú obchodnú praktiku, keď prejaví záujem o čerpanie úveru fyzická osoba s povolením na podnikanie, v tomto prípade žalovaný pripraví zmluvu pre dlžníka s obchodným menom. Aj z vyššie citovaného rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že dlžníci mali čerpať úver na kúpu auta na podnikateľské účely, kde spolužiadateľom o úver bola ďalšia fyzická osoba, príbuzný dlžníka a kde zmluvné dokumenty žalovaný pripravil tak, aby vylúčil spotrebiteľský zmluvný vzťah. Takéto konanie žalovaného je v rozpore s dobrými mravmi a praktiky žalovaného sú nekalou obchodnou praktikou, ktorá nemá oporu v zákone. Uvedené konanie žalovaného prostredníctvom jej obchodných zástupcov, je obchádzaním zákona a nekalou obchodnou praktikou za účelom neposkytnúť dlžníkom ako spotrebiteľom primeranú ochranu podľa príslušných právnych predpisov. Žalovaný bezpečne nepreukázal nespotebiteľský charakter zmluvy, preto súd jednoznačne ustálil, že zmluvný vzťah, uzatvorený medzi stranami sporu, je vzťahom spotrebiteľským, kde žalobkyne sú v pozícií spotrebiteľiek a teda im prináleží ochrana patriaca spotrebiteľovi v zmysle príslušných zákonných ustanovení.

19. Žalovaný vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti. Pri skúmaní miestnej príslušnosti súd dospel k záveru, že v danej veci sa jedná o spor zo spotrebiteľskej zmluvy a to zmluvy o úvere, na ktorú sa vzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V zmysle platných právnych predpisov a judikatúry, má spotrebiteľské právo ako právo špeciálne, prednosť pred napr. obchodným právom, a to aj čo sa týka tzv. absolútnych obchodov - zmluvy o úvere s tým, že súd musí spotrebiteľské právo aplikovať ex offio, čo vyplýva aj zo smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Z uvedeného je zrejmé, že tunajší súd je príslušný na konanie a rozhodnutie vo veci samej ako miestne príslušný súd v súlade s ustanovením §19 písm. d) C.s.p.. Z dôvodu, že právny vzťah medzi stranami sporu je vzťahom spotrebiteľským, súd považoval námietku miestnej nepríslušnosti vznesenú žalovaným za neopodstatnenú.

20. Ďalej žalovaný namietol, že žalobkyne mohli a mali uplatňovať svoje tvrdenia v konaní o námietkach vedených pred Okresným súdom Bratislava V pod sp. zn. 3Zm/415/2014 a v súvislosti s týmto konaní vo veci existuje prekážka právoplatne rozsúdenej veci.

Ani s týmto tvrdením žalovaného sa súd nestotožnil. Súd je toho názoru, že vydanie bezdôvodného obohatenia nie je plnením zo zmenky na základe právoplatného súdneho konania, na ktoré poukázal žalovaný, pretože sa jedná o dve skutkovo odlišné veci.

Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného a naopak). Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva

z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. vyplýva z rovnakého skutku). (uznesenie Najvyššieho súdu SR, zo dňa 13. 10. 2009, sp. zn. 5 Cdo 120/2009).

Opäť tu súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Krajský súd v Prešove zo dňa 30. 1. 2018 sp. zn. 20Co/281/2016, ktorý v obdobnej veci uviedol, že „podľa názoru odvolacieho súdu zmenkový platobný rozkaz nezakladá prekážku res iudicata, pretože v zmysle vyššie citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu nie je daná totožnosť predmetu konania, pretože uplatnený nárok nevyplýva z rovnakých skutkových tvrdení. Skutkovým tvrdením žalovaného v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 3Zm/824/2014 ako žalobcu bolo, že: „Vystavením zmenky zo dňa 9.12.2013 sa odporca zaviazal, že zaplatí zmenkovú pohľadávku vo výške 14 238,00 € dňa 14.10.2014. na zmenku nebolo odporcom doposiaľ splatené nič. Z toho teda vyplýva, že odporcovi ostáva uhradiť sumu vo výške 14 238,00 €“. Skutkovým tvrdením žalobkyne v tomto konaní je, že medzi stranami bola uzavretá spotrebiteľská zmluva o revolvingovom úvere, ktorá neobsahuje viaceré náležitosti podľa Zákona č. 129/2010 Z.z.. Odvolací súd si predmetný spis Okresného súdu Bratislava V zapožičal a zistil, že v spise sa nenachádza zmluva o revolvingovom úvere, preto nikdy nedošlo k jej preskúmaniu.“

Rovnako súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/287/2017 zo dňa 30. 5. 2018, ktorý uviedol „K tvrdenej existencii prekážky veci rozsúdenej a tvrdeniam odvolateľa o nerešpektovaní zmenkového platobného rozkazu vydaného Okresným súdom Bratislava V. v konaní sp. zn. 3CbZm/146/2015 odvolací súd udáva, že zmenka ako cenný papier má abstraktný charakter, ktorý spočíva v tom, že právny dôvod (kauza) pre existenciu zmenky nie je významný a nevyplýva ani zo zmenky samotnej. Závazok zo zmenky je samostatný a oddelený od prípadného záväzku, ktorý bol pôvodom vzniku zmenky. Závazok zo zmenky je záväzkom nesporným a v konaní sp. zn. 3CbZm/146/2015 Okresného súdu Bratislava V. žalovaný v procesnom postavení žalobcu ako majiteľa zmenky nemal povinnosť svoj nárok preukazovať inak ako predložením zmenky. V konaní o vydanie zmenkového platobného rozkazu súd nebol povinný skúmať dôvod vystavenia zmenky (zmena nastala novelou č. 438/2015 účinnou od 23.12.2015, ktorou sa zmenil zákon č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový, pričom uvedený zmenkový platobný rozkaz bol vydaný 12.06.2015 a nadobudol právoplatnosť 30.06.2015). V konaní o neplatnosť úverovej zmluvy sa súd zaoberá aj jej platnosťou. Vznesená námietka existencie procesnej prekážky res iudicatae je nedôvodná, pretože nebola splnená jedna zo základných podmienok prekážky právoplatne rozhodnutej veci, ktorou je totožnosť predmetu konania (kedy je požadovaný nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplýva z rovnakých skutkových okolností). V zmysle rozsudku NS ČR sp. zn. 29Cdo 690/2010 zo dňa 23.12.2015 zabezpečovacia zmenka nie je akcesorickým záväzkom k inému záväzku. Plnením na zabezpečovaciu zmenku zabezpečená pohľadávka nezaniká a plnením na zabezpečenú pohľadávku nezaniká pohľadávka zo zabezpečovacej zmenky. K rovnakým záverom dospel Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 4Obo 21/2012 zo dňa 31. júla 2012 alebo 1 Obdo V 43/2006zo dňa 5. marca 2009, resp. NS ČR v rozhodnutí sp. zn. 29Odo 1141/2006.

21. Súd teda zastáva názor, že vyššie uvedená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou a preto je nutné na ňu aplikovať i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku, a to bez ohľadu na určenie typov zmlúv, ktoré majú povahu spotrebiteľských zmlúv podľa ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 150/2004 Z.z., pretože toto vymedzenie nebolo v súlade s nepriami účinkami smerníc týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv (smernica Rady 93/13/EHS), Zároveň ide i o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Na túto zmluvu je tak potrebné prednostne aplikovať osobitný právny predpis, a to zákon o spotrebiteľských úveroch, v neupravených otázkach Občiansky zákonník a Obchodný zákonník len tam, kde neodporuje občianskoprávnej úprave spotrebiteľských vzťahov.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a

oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Zmluva uzavretá medzi žalobkyňami a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

22. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi žalobkyňami a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobkyňa čerpali poskytnutý úver vo výške 2200 eur a v prospech žalovaného uhradili sumu 2673 eur.

23. Uzatvorená úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Podľa citovaného zákona obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. f), j), k) zákona). V súlade s ustanovením §11 ods. 1 zákona absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súd sa preto zaoberal tým, že či zmluva obsahuje všetky povinné náležitosti ustanovené zákonom č. 129/2010 Z.z..

24. Jednou z obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ je súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splácať úver do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že v prípade revolvingového úveru, ktorého zaplatenie je predmetom konania, nemusí predmetná zmluva obsahovať údaj o konečnej splatnosti úveru.

Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012.

Pozri aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/315/2012, sp. zn. 16Co/315/2012, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 10Co/129/2012, sp. zn. 17Co/360/2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/155/2014, sp. zn. 17Co/2/2015.

V uzatvorenej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je ani uvedená konečná splatnosť úveru, teda nie je naplnená dikcia §9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona, čo spôsobuje, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia §11 ods. 1 písm. b) Zák. č. 129/2010 Z.z..

25. Súd vykonaným dokazovaním mal ďalej za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok a výška mesačnej splátky. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením.

V zmluve sa uvádza len výška splátky 104 eur bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je splnená požiadavka, aby zmluva obsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo.

Z ustanovenia §9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzatvorenia zmluvy medzi žalobcom a žalovaným bola aj výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška, počet a termín splátok sa viaže ku každej tam z uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačne, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termín splátok.

Musí byť bez akýchkoľvek pochybností ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch súvisiacich s úverom. Žalobca pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaje o výške úrokov a poplatkov a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný v predmetnom prípade však túto možnosť nemal, keďže výška úrokov a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo/245/2010).

Súd poukazuje, že obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozhodnutí Okresného súdu Trenčín sp. zn. 27C/118/2015 zo dňa 09.02.2016, Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 9C/70/2015 zo dňa 02.02.2016, Okresného súdu Prešov sp. zn. 28C/91/2015 zo dňa 10.02.2016, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/66/2015 zo dňa 01.12.2015, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/430/2015 zo dňa 27.09.2016, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/403/2016 zo dňa 12.10.2016, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/397/2016 zo dňa 26.01.2017, Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5Csp/28/2016 zo dňa 07.03.2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/198/2016 zo dňa 29.11.2016, Okresného súdu Levice sp. zn. 14Csp/84/2016 zo dňa 26.04.2017, Okresného súdu Čadca sp. zn. 12Csp/50/2016 zo dňa 11.04.2017, Okresného súdu Trenčín sp. zn. 20Csp/19/2016 zo dňa 05.04.2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/39/2017 zo dňa 26.04.2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/108/2016 zo dňa 29.05.2017.

Účelom náležitostí ustanovených v §9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch je informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu žalovaného. Uvedené nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška zmluvnej odmeny. Citované ustanovenie má za cieľ v zrozumiteľnej forme informovať spotrebiteľa, ako bude s jeho splátkou naložené a najmä, aká časť úveru bude ňou splatená, okrem odplaty veriteľa. Uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi účastníkmi neobsahuje. Ide o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

V uzatvorenej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je ani uvedené rozlíšenie splátky na splátku istiny, úrokov a poplatkov, teda nie je naplnená dikcia §9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona, čo spôsobuje, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia §11 ods. 1 písm. b) Zák. č. 129/2010 Z.z..

26. Žalovaný v obdobných veciach pred súdom odkazuje na právny názor vyjadrený v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Y. H..

V uvedenej právnej veci Súdny dvor EÚ vo svojej odpovedi na 1. otázku uviedol, že Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto Smernice, daný záver je však vzhľadom na napadnuté ustanovenie Zákona o spotrebiteľských úveroch neaplikovateľný, nakoľko v tomto konkrétnom prípade ide o vnútroštátne právo - Zákon, ktorý nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je teda od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov". Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. K výkladu tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle § 11 ods. 1 Zákona za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa.

V danom prípade je tu zrejмый konflikt medzi Smernicou a Zákonom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa Zákona, resp. Smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok.

Súd preto musí skúmať, či môže Smernici priznať nepriamy účinok. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ, je rozsah a medze nepriameho účinku smerníc vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Súd posúdi, či je možné uplatniť eurokonformný výklad, teda či vzhľadom na právnu povahu Smernice možno jej ustanovenia aplikovať pri výklade vnútroštátneho Zákona. V takomto prípade musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa Smernice, musí ísť o výklad za použitia výkladových metód podľa vnútroštátneho právneho poriadku, nesmie sa jednáť o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady. Okrem uvedeného výklad Zákona nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty.

Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho Zákona contralegem.

Súd je preto názoru, že napriek odkazu žalobcu na predmetné rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 11 tohto zákona, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/142/2016 zo dňa 08.12.2016 (bod 28. Odôvodnenia rozsudku, záver uvedeného odseku).

27. Jednou z podmienok podnikania významných pre ochranu spotrebiteľa je aj zákaz klamať spotrebiteľa uvádzaním nepravdivých údajov o skutočných vlastnostiach výrobkov alebo služieb alebo úrovni nákupných podmienok. Zo zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva aj povinnosť dodávateľa služieb informovať spotrebiteľa o výške RPMN. RPMN reprezentuje náklady, ktoré vzniknú spotrebiteľovi s v súvislosti s poskytovaním úveru. V predloženej úverovej zmluve však takýto údaj úplne absentuje a teda nie je naplnená ani dikcia zákona o spotrebiteľských úveroch v zmysle jeho §9 ods. 2 písm. j) Zák. č. 129/2010 Z.z.. Taktiež v zmluve absentuje aj uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

V zmysle ustanovenia §9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

„ Súd prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017.

Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017.

Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN, ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. S nesprávne uvedenou RPMN v neprospech spotrebiteľa zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 11 ods. 1 písm. d) spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. 4. 2018 sp. zn. 7Co/155/2017.

Aj absencia údajov o RPMN a o všetkých predpokladoch v súlade s ustanovením §9 ods. 2 písm. j) Zák. č. 129/2010 Z.z. spôsobuje, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia §11 ods. 1 písm. b) Zák. č. 129/2010 Z.z..

28. Zmluva neobsahuje ďalšiu podstatnú náležitosť v zmysle §9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch a to výšku úrokovej sadzby a tiež údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov podľa písm. y) §9 ods. 2 uvedeného zákona. Absencia týchto údajov tiež spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa §11 ods. 1 písm. b) Zák. č. 129/2010 Z.z..

29. Odplata za poskytnutie úveru žalovanému nepatrí aj z iného dôvodu. Úver vo výške 2200 eur bol žalobkyniam poskytnutý za odplatu 2792 eur, teda zmluvná odmena predstavuje 126,91% poskytnutého úveru.

Súčasne súd vypočítal aj hodnotu RPMN s výsledkom 60,32% (výpočet súd realizoval prostredníctvom kalkulačky <<http://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/spotrebiteľsky-uver-rpmn-psn.php#axzz4grmAyKL8>>). Súd pri tomto výpočte vychádzal z výšky úveru 2200 eur, výšky splátky úveru 104 eur pri ich počte 48. Aj súdom vypočítaná hodnota RPMN je neprimerane vysoká.

Súd tu poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 24. 5. 2016 sp. zn. 19Co/312/2015, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. 9. 2013 sp. zn. 3Co/151/2013, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č.k. 3Co 151/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009, rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011. V týchto rozhodnutiach súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

Krajský súd v Prešove v obdobnej veci vo svojom rozsudku zo dňa 30. 1. 2018 č.k. 20Co/281/2016 uviedol, že „Súdy vrátane najvyšších súdnych inšancií všeobecného a ústavného súdnictva sa otázkou úžernej ceny úverového právneho úkonu už v minulosti zaoberali. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že v demokratickej spoločnosti sú úžernícke úroky v úverových vzťahoch absolútne netolerovateľné a že odporujú dobrým mravom (porov. „Nemohou byť žiadne pochybnosti o tom, že nepriemerné vysoké úroky sjednané pri peněžité půjčce jsou považovány za odporující obecně uznávaným pravidlům chování“ NS ČR 21Cdo1484/04)“. Za určitých okolností dokonca problém nadobúda trestnoprávny rozmer (porov. NS ČR sp. zn. 3 Tdo 225/2012). Rovnako by nemali existovať pochybnosti o tom, že na absolútnu neplatnosť úžerného právneho úkonu alebo v časti úžerného plnenia sa pre rozpor s dobrými mravmi prihliada aj bez návrhu (porov. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci 1MCdo 1/09 pri úrokoch 60% „Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný.“). Napriek tomu, že výška úrokov pri poskytnutí úveru nie je stanovená a úroky sú predmetom voľného zmluvného dojednanja medzi účastníkmi zmluvného vzťahu, táto skutočnosť neznamená, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ustanovením §39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Otázky neprimeraných úrokov/odplaty sa dotýkajú aj právoplatné rozsudky vo veciach tunajšieho súdu (porov. rozsudok vo veci 16Co 97/2016 alebo 3Co/151/2013, v ktorom súd konštatoval cit. „Pri nebankových spoločnostiach sa dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie viac ako 100% oproti priemeru bánk“). Žalovaným požadovaná odplata 126 % je úplne drastická a v demokratickej spoločnosti neakceptovateľná. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené dôvody považuje úverovú zmluvu najmenej v časti o úrokoch za neprijateľnú (§ 53 ods.1 OZ), odporujúcu dobrým mravom, a preto podľa § 39 OZ za absolútne neplatnú a právo na vydanie úrokov z dôvodu bezdôvodného obohatenia za existujúce.“

30. Keďže Zmluva neobsahovala náležitosť v zmysle ustanovenia §9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, úver sa považuje v zmysle ustanovenia §11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň odplata za poskytnutie úveru bola neplatne dohodnutá v rozpore s dobrými mravmi.

Žalobkyne čerpali od žalovaného sumu 2200 eur a uhradili mu jednotlivými splátkami sumu 2673 eur. Teda na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške sumy 473 eur, keďže túto sumu

prijal od žalobkyne ako plnenie bez právneho dôvodu, resp. plnenie z neplatného právneho úkonu. Preto súd žalobe žalobcu vyhovel v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia 473 eur.

31. Keďže došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného na úkor žalobkyň a žalovaný sa dostal s plnením do omeškania, súd priznal žalobkyniam aj úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému. Žalovanému bola doručená žaloba dňa 12. 12. 2018, teda dňom 13. 12. 2018 je žalovaný v omeškaní s vydaním bezdôvodného obohatenia a od tohto dňa žalovaný je povinný platiť úroky z omeškania.

32. Žalobkyne si podanou žalobou uplatnili aj nárok na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, uvedených v čl. 12.1 a 12.4 Zmluvy, ktoré upravujú úhradu zmluvnej pokuty zo strany žalovaných.

Súd žalobe vyhovel aj v tejto časti, pretože citované zmluvné podmienky súd považuje za neprijateľné s poukazom na ustanovenie §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Súd poukazuje, že Zmluvy žalobcu sú typickými formulárovými zmluvami, ktoré uzatvoril dodávateľ so spotrebiteľom a teda jednoznačne sa jedná o zmluvy spotrebiteľské v zmysle príslušných ustanovení §52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Citované zmluvné podmienky súd považoval za neprijateľné, pretože súd má za to, že neboli individuálne dohodnuté a súčasne jednoznačne spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to na úkor žalobkyň ako spotrebiteľov a to aj vzhľadom na nekalé obchodné praktiky žalovaného a konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi, čo bolo vyššie početne popísané.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Súd poukazuje na to, že celá zmluva o úvere, ako aj zmluvné dojednania a žiadosť o úver, sú na žalovaným predpísaných a predpripravených formulároch - tlačivách, ktoré spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť, sú vopred pripravené, s drobnými písmenami a po dopísaní údajov, resp. konkrétnych čísiel sa podpisujú bez možnosti zmeny zmluvných dojednaní zo strany spotrebiteľa. Zmluvné dojednania s drobnými písmenkami pritom ani nie sú podpísané účastníkmi.

33. Žalobkyne majú naliehavý právny záujem na určení neprijateľnej zmluvných podmienok. Z ustanovenia §137 C.s.p. jednoznačne vyplýva záver, že obsahuje iba demonštratívny výpočet žalôb. V zmysle ustanovenia §298 ods. 1 C.s.p. môže súd v rozsudku v spotrebiteľskom spore aj bez návrhu určiť, že zmluvná podmienka, používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zákonná konštrukcia ods. 2 citovaného ustanovenia ukladá iba povinnosť súdu uviesť vo výroku rozhodnutia znenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v prípade, ak určil niektorú zo zmluvných podmienok k spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú alebo priznal akékoľvek plnenie uvedenej neprijateľnej zmluvnej podmienky. Rovnaký názor v obdobnej veci vyslovil aj Krajský súd v Prešove v uznesení zo dňa 26. 10. 2017 sp. zn. 18Co/120/2017.

Súd konštatuje, že v danej veci žalobkyne majú naliehavý právny záujem na určení neprijateľne zmluvnej podmienky. V danej veci bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu naliehavého právneho záujmu nespočíva na žalobcovi, keďže tento vyplýva priamo zo zákona. Zo samotného ustanovenia §52 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na určenie neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníka tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok na ďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských

zmluvách). Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí C-473/0 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS. Žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ustanovenia §3 ods. 3 Zák. č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho Súdneho dvora a ochranou spotrebiteľa a to slabšej zmluvnej strany (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. 10. 2017 sp. zn. 18Co/120/2017).

34. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa ustanovenia §262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Žalobkyne boli v konaní úspešné v celom rozsahu, preto im vo vzťahu k žalovanému patrí aj náhrada trov konania v celom rozsahu. Súd rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania podľa ustanovenia §262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.